

VEK INICIATÍVY A VÝSKUMU (OD 6 DO 8 ROKOV)

Fyzický vývoj

- + Správanie je veľmi rozporuplné: na jednej strane je dieťa veľmi neposedné, nepokojné, ťažko skrotiteľné, plné chuti do akcie, na druhej strane rýchlo unavené a apatické, má malú výdrž.
- + Neuveriteľná túžba hýbať sa a experimentovať znamená, že dieťa nedokáže dlho sedieť v pokoji.
- + Zručnosť ešte nie je úplne vyvinutá, deti sa musia ešte veľa naučiť pre každodenný život. Motorické zručnosti sú stále veľmi odlišné.

Mentálny vývoj

- + Začnú chápať historické a geografické pozadie.
- + Ich túžba po vedomostiach je neukojiteľná.
- + Chcú poznať pravdu; odpútali sa od sveta rozprávok, sú schopní rozlišovať medzi fantáziou a skutočnosťou.

Duchovný rozvoj

- + Majú veľký záujem o biblické príbehy.
- + Predpokladajú, že Boh vyvažuje spravodlivosť: „ak ja - potom ty“.
- + Učia sa od duchovných vzorov (biblických postáv).
- + Hlavnú úlohu zohráva spravodlivosť: Božie milosrdenstvo nie je vždy pochopené („v skutočnosti si zaslúži byť potrestaný“).

Sociálne správanie

- + Ľahko sa socializujú - priateľskosť tu zohráva dôležitú úlohu.
- + Začína byť dôležité porovnávať sa s ostatnými („Ale moja fotka je krajšia!“).
- + Majú silný zmysel pre spravodlivosť („nespravodlivé!“).

Emocionálny vývoj

- + Niekedy sú ešte veľmi malé, ale už chcú byť veľmi veľké.
- + Túžia po pozornosti a vedení.
- + Majú túžbu robiť niečo dôležité a užitočné.
- + Pocit úspechu je dôležitý.
- + Pocity sa vyjadrujú spontánne.
- + Majú strach z nebezpečných situácií a sú stále silne naviazané na svojich rodičov.

VEK ENERGIE (9 AŽ 12 ROKOV)

Fyzický vývoj

- + Sú plní neskrotnej energie a sotva sa unavia.
- + Tvrdo pracujú na zlepšení svojich fyzických schopností.
- + Fyzická koordinácia sa stáva výraznejšou.
- + Chcú zažiť dobrodružstvo na vlastnej koži. Ich prostredie ich v tom často výrazne obmedzuje (domáce prostredie, obavy rodičov...) a na ich miesto nastupujú televízne filmy alebo počítačové hry.

Mentálny vývoj

- + Zdá sa, že sú už veľmi vyspelí, ale abstraktné myslenie ešte nie je úplne rozvinuté.
- + Silný jazyk a tabuizované slová sú populárne, otvárajú dvere do sveta dospelých.
- + Ešte nerozumejú irónii a sarkazmu.
- + Baví ich meranie a počítanie (napr. najrýchlejšie zviera).

Duchovný rozvoj

- + Chcú poznať pravdu, ich detská viera začína kolísať.
- + Chcú vedieť, ako môže viera pôsobiť v každodennom živote.
- + Môžu vyznať hriech a prijať odpustenie.
- + Chcú pochopiť pravdy Biblie a poznať fakty, kladú otázky (Hovoril k nim Boh za sedem rokov? Za koľko dní bol stvorený svet? Kde sú dinosaury?).

Sociálne správanie

- + Rozvíja sa skupinové povedomie a pocit spolupatričnosti.
- + Môže vzniknúť skupinový tlak (rovnaké oblečenie, účes...).
- + Pohlavia sa od seba začínajú oddeľovať a majú rôzne záujmy.

Emocionálny vývoj

- + Dávajú voľný priebeh svojim emóciám a často ich nedokážu skryť.
- + Musia sa ešte naučiť, kedy je vhodné byť vážny a tichý a kedy hlučný a veselý.

DOSPIEVAJÚCI (OD 12 ROKOV)

Fyzický vývoj

- + Pri prechode z detstva do dospelosti dochádza k významným zmenám (rast, puberta).

Mentálny vývoj

- + Náladu môžu veľmi kolísať.
- + Spochybňujú mnohé veci a búria sa proti tomu, čo hovoria alebo chcú autority.
- + Vytvárajú sa základné hodnoty.

Duchovný rozvoj

- + Hľadajú skutočné vzory, ktoré žijú tým, čo hovoria.
- + Zdieľanie viery a života v spoločenstve sa stáva dôležitým.
- + Kritická angažovanosť vo viere dospelých alebo slabnúcí záujem (žiadna túžba).

Sociálne správanie

- + Vrstovnícke skupiny sú dôležitejšie ako kedykoľvek predtým.
- + Chcete sa páčiť ostatným a ľahko sa necháte ovplyvniť priateľmi.
- + Chcú sa osamostatniť a odísť z domu svojich rodičov.
- + Emocionálne problémy, choroba z lásky atď. sú aktuálne.
- + Sociálne médiá a schopnosť komunikovať sú mimoriadne dôležité.

Emocionálny vývoj

- + Zaujímajú ich otázky identity: Kto som, kým chcem byť?
- + Emócie sú pre nich aj pre ostatných často nepochopiteľné.
- + Túžba po nezávislosti je silnejšia.